

ДУМКА ФАХІВЦЯ

Карпухін П. Г.

*Старший державний
автомобільний інспектор
УДАІ УМВС України в
Запорізькій області.*

Шевченко Д. М.

*Інженер електронник
відділення заочного
навчання в м. Мелітополь
НУВС, викладач кафедри
інформатики.*

ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБЛИВОСТЕЙ ВПОРЯДКУВАННЯ ПРОДАЖУ АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ

Продаж автомобілів - це, мабуть, найприбутковіший бізнес у світі. При цьому проблема легалізації (продажу) викрадених та угнаних автомобільних засобів залишається ще дуже актуальною та потребує подальшого наукового пошуку нових форм та засобів з метою збагачення арсеналу заходів боротьби з правопорушеннями у цій сфері.

В Україні автомобільний бізнес найпоширеніший та найприбутковіший. Автомобілі продають не тільки солідні автосалони (Автоінвестстрой, Віннер-Форд, Укрпромінвест-Авто та ін.), а й фізичні особи, які шукають клієнтів з чималими доходами і перепродують їм автомобілі в поганому технічному стані (частіше після дорожньо-транспортних пригод), які не розмитнені в установленому законом порядку або викрадені, у яких підроблені номерні агрегати.

З метою впорядкування продажу автомобілів в Україні та недопущення легалізації викрадених, угнаних та нерозмитнених автомобілів і відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 08.02.1995 року №108 "Про Порядок заняття торговельною діяльністю і правила торговельного обслуговування населення" наказом Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України №168 18.12.1995 року було затверджено "Правила торгівлі транспортними засобами та номерними агрегатами", які стали настільною книгою українського автобізнесмена.

В той же час наказом Міністерства

внутрішніх справ України № 65, відповідно до Закону України від 13.07.95 р. № 304/95-ВР "Про внесення доповнень до Закону України "Про підприємництво" 2 лютого 1996 року було затверджено "Інструкцію про порядок видачі ліцензій на здійснення підприємницької діяльності, пов'язаної з реалізацією транспортних засобів, що підлягають реєстрації та обліку в органах внутрішніх справ, а також Умов і правил щодо здійснення цієї діяльності і контролю за їх дотриманням", і здійснення контрольних функцій за торговельними організаціями покладено на Державтоінспекцію.

Згодом, з прийняттям Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про підприємництво" № 762/97-ВР від 23.12.97 р. (підприємницька діяльність, пов'язана з реалізацією ТЗ не підлягає ліцензуванню), 22.04.98 р. наказом МВС України № 286 було затверджено "Інструкцію про порядок обліку суб'єктів підприємницької діяльності, пов'язаної з реалізацією транспортних засобів, що підлягають реєстрації та обліку в органах внутрішніх справ, і видачу бланків довідок-рахунків" та відмінено наказ МВС України №6 5-96Р.

З прийняттям вище згаданих нормативних документів проблема контролю за торговельними організаціями дуже гостро постала перед керівництвом Управлінь ДАІ областей. Це і підбір кадрів, вивчення наявних документів та розробка різного роду методичних посібників для працівників реєстраційно-екзаменаційних підрозділів ДАІ, і взаємозв'язок з органами

Розділ VI. Думка фахівця

місцевої влади і суміжними службами УМВС та інше.

Незважаючи на виниклі труднощі, в більшості областей України роботу по контролю за торгівельними організаціями було поставлено на належний рівень.

Але, згідно висновку ГУДАІ МВС України 2001 року, найкраще ця робота проводиться у Запорізькій області.

Так, на виконання вимог Президента України щодо розвитку підприємницької діяльності (№1-14/97 від 27.01.2000 р.) та доручення КМ України від 31.01.2000 р. N 1370/2 перевірки суб'єктів підприємницької діяльності працівниками ДАІ здійснюються на підставі відповідних приписів, які затверджуються начальником УДАІ УМВС. Вказаний документ надає право працівнику РЕП ДАІ проводити планові чи позачергові перевірки усіх торгівельних організацій, діяльність яких пов'язана із реалізацією автотранспортних засобів та номерних агрегатів.

За результатами перевірок та з ініціативи Управління ДАІ УМВС в Запорізькій області за останні три роки із 55 зареєстрованих в області суб'єктів підприємницької діяльності, які мають право торгівлі автомобілями, закрито 27 (49%) торгівельних організацій, в яких виявлялись грубі порушення вимог "Правил торгівлі транспортними засобами та номерними агрегатами" та інші порушення законодавства, в 7-ми організаціях - тимчасово припинялась підприємницька діяльність. Керівники 17 торгівельних організацій попереджались про недопущення порушень у подальшій діяльності.

Заслугове уваги взаємодія та співпраця співробітників Управління ДАІ з працівниками УБОЗ та УДСБЕЗ УМВС України в Запорізькій області. Щоквартально до цих підрозділів надсилаються узагальнені довідки про стан справ щодо дотримання законності торгівельними організаціями та проводяться рейдові сумісні перевірки автомагазинів.

В 2001 році працівниками ДАІ спільно з УДСБЕЗ УМВС України в Запорізькій області виявлені зловживання директором автомагазину ЗАТ "Реєстратор-2" (м. Мелітополь), у зв'язку з чим була вилучена вся документація та

порушена кримінальна справа по факту незаконної видачі довідок-рахунків.

З метою профілактики та упередження фактів порушень "Правил торгівлі..." з боку суб'єктів підприємницької діяльності щоквартально проводяться наради та навчання з відповідальними особами торгівельних організацій, на яких вивчаються нормативні документи, аналізуються недоліки попередніх перевірок, вивчається та впроваджується передовий досвід роботи найкращих підприємств.

Прийом громадян та представників установ і організацій в Управлінні ДАІ області проводиться щоп'ятниці з 14 до 17 години, а при потребі і в інший час. Начальниками МРЕВ відповідні консультації проводяться щодня, крім вихідних днів. Особлива увага приділяється персональному підходу до кожної організації, кожної відповідальної особи, що дозволяє уникнути скарг та нарікань з боку громадян. Підготовка необхідної документації проводиться з використанням сучасної комп'ютерної техніки.

На кожну торгівельну організацію, що поставлена на облік в ГУДАІ МВС України заведено спостережні справи, в яких накопичені всі необхідні документи щодо діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, а саме: копія статуту та свідоцтва про державну реєстрацію, документи, що підтверджують право власності на офіс, стоянку транспортних засобів, довідки про відповідність умов для проведення передпродажньої підготовки транспортних засобів з переліком необхідного для цього обладнання, накази про призначення відповідальних осіб та ксерокопії паспортів, щоквартальні акти перевірок та відповіді про усунення недоліків в роботі, накази про покарання винних осіб (якщо були виявлені факти порушень) та інші матеріали чи довідки щодо діяльності торгівельних організацій.

При реєстрації автотранспортних засобів, які було придбано в торгівельній мережі України в реєстраційно-екзаменаційних підрозділах області проводиться автоматична зв'язка з базами даних АІПС "Автомобіль", "Митниця", "Довідка-рахунок", "Угон", "Угон СНД", "Арешт", "Документ в розшуку".

Інформація про проведену перевірку в обов'язковому порядку друкується з монітора комп'ютера на зворотному боці заяви громадянина та підписується державтоінспектором, який провів цю перевірку. При відсутності в базі "Довідка-рахунок" вказаної довідки, на транспортний засіб видається тимчасовий реєстраційний талон для проведення додаткової перевірки. При наявності інформації про закриття торгівельної організації, яка видала довідку-рахунок в термін після закриття, транспортний засіб не реєструється, а інформація надсилається до УДАІ УМВС областей за територіальністю.

В базі даних АПС "Автомобіль" зберігається інформація про всі торгівельні організації області, яким видавались довідки-рахунки на транспортні засоби та номерні агрегати до них і зареєстровані у Запорізькій області. Дана база надає змогу відслідковувати законність використання всіх довідок-рахунків торгівельними організаціями. На підставі звірок витрат бланків довідок-рахунків з базою даних АПС "Довідка-рахунок" були викриті спроби легалізації номерних агрегатів через торгівельну мережу області (ТОВ "Капітал-Авто", КТ "Сементовський та К "Товариство Такт").

Для покращення обслуговування клієнтів, а також спрощення порядку реалізації транспортних засобів заводів вітчизняного виробництва, в торгівельній організації ТОВ "Авто ЗАЗ-Експрес", яке є прямим дилером АвтоЗАЗ-ДЕУ і розташована на території заводу,

введено додаткову послугу. Відповідно до угоди про співробітництво з Управлінням ДАІ Запорізької області, співробітники реєстраційно-екзаменаційних підрозділів м. Запоріжжя виїжджають два рази на тиждень (середа, субота) до вказаної організації, де проводять реєстрацію автомобілів, придбаних у ТОВ "АвтоЗАЗ-Експрес". Для надання таких послуг в автосалоні обладнано робоче місце оператора комп'ютерного набору, яке через модем підключено до єдиної корпоративної мережі УДАІ УМВС України в Запорізькій області, що дозволяє проводити реєстрацію придбаних транспортних засобів безпосередньо в автомагазині.

Список використаної літератури

Постанова Кабінету Міністрів України від 08.02.1995 року № 108 "Про Порядок заняття торговельною діяльністю і правила торговельного обслуговування населення".

Наказ Міністерства внутрішніх справ України № 65.

Закон України від 13.07.95 р. № 304/95-ВР "Про внесення доповнень до Закону України "Про підприємництво".

Закон України "Про внесення змін до Закону України "Про підприємництво" № 762/97-ВР від 23.12.97 р.

Наказ МВС України № 286.